

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/98/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3623200449
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3623200449.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka, členiek senátu JUDr. Martiny Nemravovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov: matka C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, F., zastúpená: JUDr. Pavel Vöröšváry, advokát so sídlom Škultétyho 1597/7, Topoľčany a otec G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. H. XXX, zastúpený: Mgr. Vlastimil Valkovič, advokát so sídlom Košovská cesta 1, Prievidza, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. PE-6P/22/2023-362 zo dňa 19. februára 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. PE-6P/22/2023-362 zo dňa 19. februára 2024 vo výrokoch I. a II. p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) napadnutým rozsudkom výrokom I. návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu zamietol; výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania; výrokom III. rozhodol, že štát - Slovenská republika nemá proti účastníkom nárok na náhradu trov konania.

2. Okresný súd citujúc čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), § 62 ods. 1, 2 zákona o rodine, § 65 ods. 1 zákona o rodine, § 75 ods. 1 zákona o rodine, § 76 ods. 1, 2 zákona o rodine, § 77 ods. 1 zákona o rodine, § 78 ods. 1, 3 zákona o rodine konštatoval, že nakoľko predmetom konania je zmena rozhodnutia o vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, neskúmal predchádzajúce konanie o vyživovacej povinnosti, ale skúmal len, či, a k akej zmene od ostatného rozhodnutia došlo. Okresný súd vyhodnotil argumenty otca, ktorými odôvodňoval svoj návrh na zníženie svojej vyživovacej povinnosti, ako nespôsobilé privodiť ním žiadanú zmenu. Tvrdenie otca, že k určeniu vyživovacej povinnosti po 400 Eur mesačne na každé z maloletých detí došlo len z dôvodu, aby bol vyňatý ako spoludlžník zo zmluvy o úvere, a v skutočnosti sa dohodol s matkou na vracaní polovice určeného výživného, podľa okresného súdu v konaní preukázané nebolo, pretože ho poprela matka. Okresný súd zároveň vyslovil názor, že oproti pohľadávke na výživné pre maloleté deti nie je možné započítať žiadnu pohľadávku, a to ani dohodou. Ak by sa aj rodičia maloletých detí dohodli tak, ako to naznačil otec, takáto dohoda by bola neplatná pre rozpor s § 76 ods. 2 zákona o rodine, ale neplatná by bola aj pre rozpor s dobrými mravmi. V konaní bolo rovnako vykonaným dokazovaním vyvrátené tvrdenie otca, že dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 1.900 Eur, pretože za posudzované obdobie roku 2023 otec zarobil priemerne sumu 2.967,01 Eur mesačne, za obdobie roku

2022 a siedmych mesiacov roka 2023 v priemere 2.798 Eur. Do príjmov otca patria podľa okresného súdu všetky príjmy, vrátane diét, pretože aj tieto zvyšujú a určujú jeho životnú úroveň. Pri ostatnom rozhodovaní o vyživovacej povinnosti otec zarábal 2.218 Eur v čistom vrátane diét, jeho príjem sa teda od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti neznížil, ale zvýšil, v priemere o 580 Eur mesačne. V čase rozhodovania o vyživovacej povinnosti ostatným rozhodnutím bol otec schopný platiť výživné zodpovedajúce 36% z jeho čistých príjmov. Podľa okresného súdu niet žiadneho podstatného dôvodu od tohto pomeru ustúpiť v súčasnosti. Okresný súd považoval za spravodlivé požadovať, aby sa otec v rovnakom pomere (ale už z vyšších príjmov), podieľal na plnení svojich vyživovacích povinností. Otec v súčasnosti prispieva na výživu maloletých detí, ktoré sú školopovinné, sumou 800 Eur mesačne. Pri použití uvedeného kľúča mu, podľa okresného súdu, ostáva suma 207,28 Eur, z ktorej si môže plniť svoju vyživovaciu povinnosť k svojmu najmladšiemu dieťaťu, ktorého matkou je súčasná partnerka otca. Keďže toto dieťa je podstatne mladšie ako maloleté deti, ktoré sú účastníkmi tohto konania, je spravodlivé, aby vyživovacia povinnosť k tomuto dieťaťu bola nižšia ako vyživovacie povinnosti k nim. Súčasné výživné na maloleté deti teda obstojí aj pri prihladnutí na ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca maloletých detí.

3. Okresný súd rovnako vykonaným dokazovaním zistil, že otcova životná úroveň sa od posledného rozhodovania o výživnom zlepšila. Svedčí o tom aj skutočnosť, že si kúpil automobil v hodnote 25.000 Eur a presťahoval sa z bytu do rodinného domu (obe nehnuteľnosti užíval/užíva v rámci nájomného vzťahu). Na úhrade nákladov spojených s bývaním, ako aj žitím, sa podieľa aj jeho manželka, na rozdiel od obdobia v čase posledného rozhodovania, kedy býval sám. Otcova životná úroveň sa preukázateľne nezhoršila ani narodením ďalšieho maloletého dieťaťa, na ktorej výžive má povinnosť podieľať sa aj jeho matka.

4. Okresný súd preskúmal aj pomery matky, zisťoval či nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala spravodlivo od nej požadovať, aby sa vo zvýšenej miere podieľala na plnení svojej vyživovacej povinnosti k maloletým. Podstatné zlepšenie pomerov matky okresný súd nezistil. Matka býva v rovnakej nehnuteľnosti ako v čase ostatného rozhodovania, prevzala na seba záväzok splácať hypotéku. Býva, na rozdiel od ostatného konania, v spoločnej domácnosti so svojim manželom, ktorý má povinnosť podieľať sa na úhrade nákladov súvisiacich s bývaním. Aj u matky sa zvýšil počet vyživovacích povinností, ale rovnako ako u otca, aj tu je táto zmena vyvážená vyživovacou povinnosťou manžela k ich spoločnému dieťaťu. Celkové príjmy matky sa významným spôsobom nezmenili, pretože hoci získala nárok na prídavky na deti z Rakúska, zároveň stratila mzdu, ktorú dosahovala v čase ostatného rozhodovania o vyživovacej povinnosti, keďže v súčasnosti poberá len rodičovský príspevok a prídavky na deti.

5. Vo vzťahu k maloletým deťom okresný súd konštatoval zmenu spočívajúcu len zvýšením ich veku. Naďalej navštevujú základnú školu, naďalej nemajú osobitné výdavky súvisiace s ich zdravotným stavom, na úhrade mimoriadnych výdavkov sa rodičia vedia dohodnúť. Zvýšenie životných nákladov v súvislosti s infláciou sa dotklo všetkých účastníkov a ich rodín, pričom súčasné výživné, podľa názoru okresného súdu, stále zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých, i ich právu podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle § 52 zákona č. 161/2005 Z.z. Civilného mimosporného poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“).

6. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie otec z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a tiež z dôvodu, že súd prvej inštancie nezistil správne a úplne skutočný stav vecí. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Pokiaľ okresný súd konštatoval, že v konaní bolo popreté jeho tvrdenie, že k určeniu vyživovacej povinnosti po 400 Eur na každé z maloletých detí došlo len z dôvodu, aby bol vyňatý ako spoludlžník do zmluvy o úvere a s matkou sa dohodol na vrátení polovice určeného výživného, chcel predložiť komunikáciu medzi ním a matkou, ktorá tieto tvrdenia mala preukazovať. Okresný súd takýto dôkaz nepripustil z dôvodu, že išlo o komunikáciu súkromnej povahy. Z takéhoto dôkazu by vyplynulo, že matka mu pravidelne vracala časť zaplateného výživného. Akceptoval názor okresného súdu, pokiaľ ide o započítanie pohľadávok na výživnom, avšak poukázal na to, že matke postačovalo na výživu maloletých detí výživné v podstatne menšej výške ako 800 Eur. Pokiaľ ide o zahrnutie diét do jeho príjmu, mal za to, že okresný súd sa v tomto smere dostatočne nezaoberal tým, ako má uspokojiť svoje základné životné potreby, pokiaľ sa nachádza a žije takmer celý týždeň v Rakúsku. Práca v tejto krajine je finančne zaujímavá, avšak je všeobecne známe, že život v Rakúsku je finančne podstatne náročnejší a práve

poskytovanie diét zo strany zamestnávateľa má pokrývať tieto zvýšené náklady. Zahnutie týchto diét do čistého príjmu zo strany okresného súdu nepovažuje za správne. Jedným z dôvodov, prečo podal návrh na zvýšenie výživného (poznámka odvolacieho súdu - správne zníženie výživného) bolo aj narodenie ďalšieho maloletého dieťaťa, ktoré má s novou partnerkou. Okresný súd v rámci predbežného právneho názoru sa vyjadril, že by bolo spravodlivé, aby sa výživné vo výške 800 Eur rozložilo medzi deti otca v pomere 40/40/20, pričom následne dospel k záveru, že jeho príjmy, pomery a ako aj životná úroveň sa zlepšili, preto nie je dôvod pristúpiť na takéto rozloženie vyživovacej povinnosti. V tejto súvislosti okresný súd poukazuje na skutočnosť, že si kúpil osobné motorové vozidlo a presťahoval sa z bytu do rodinného domu. Poukázal na to, že nekúpil automobil v cene 25.000 Eur. Tento automobil je vo vlastníctve leasingovej spoločnosti, ktorej ho spláca v pravidelných mesačných splátkach. Potrebuje spofahlivé motorové vozidlo na cesty za prácou, kam pravidelne týždenne dochádza a na konci týždňa sa vracia na Slovensko kvôli svojmu synovi a partnerke. Taktiež bolo v konaní preukázané, že žije v prenajatom dome t.j. vo vlastníctve nemá aktuálne žiadnu nehnuteľnosť.

7. Okresný súd ďalej vyhodnotil, že na strane matky ani maloletých detí nedošlo k podstatnej zmene pomerov. Otec poukázal na to, že aj matka má vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, pričom v konaní nebolo vôbec dokázané, že by sa aj sama, vzhľadom na výšku jeho vyživovacej povinnosti, musela podieľať na výžive maloletých detí. Z tohto dôvodu si myslí, že matka výživné poskytované ním, v kombinácii s prídavkami na maloleté deti z Rakúska v celom rozsahu ani nespotrebováva na výživu maloletých detí, ale zrejme aj na svoje osobné potreby. Jej mesačný príjem je len vďaka výživnému a rodinným prídavkom na maloleté deti cca 1.200 Eur. Taktiež bolo preukázané, že na výžive maloletých detí sa okrem výživného podieľa napríklad aj nákupom oblečenia, čo matka tiež zrejme účelovo v konaní popierala. O pomerne slušných majetkových pomeroch matky svedčia jej bankové obraty, ktoré sú na úrovni 3.000 až 8.000 Eur mesačne. Z tohto dôvodu by zrejme bolo dôvodné zo strany súdu sa zaoberať tvorbou úspor.

8. Kolízny opatrovník k odvolaniu otca uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny a žiadal ho potvrdiť.

9. Matka sa vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca stotožnila s argumentáciou okresného súdu uvedenou v napadnutom rozsudku. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdiť.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 7 CMP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal vec v rozsahu danom v § 65 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP) potvrdil rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP, keďže dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení zákona o rodine, správne a zákonne rozhodol o návrhu otca na zníženie výživného, v odôvodnení sa vysporiadal s podstatnými okolnosťami prejednávaneho prípadu a s jeho závermi sa v tejto časti odvolací súd v celom rozsahu stotožnil a poukazuje na ne cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP tak, ako sú uvedené v písomnom vyhotovení rozsudku súdu prvej inštancie.

11. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP.

12. Pripomína odvolací súd, že hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

13. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj podrobne a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané otcom v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplní iba nasledovné:

14. V zmysle súdom prvej inštancie použitého § 78 zákona o rodine v spojení s § 157 CMP predstavuje práve zmena pomerov hmotno-právnu podmienku pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom. Zmena pomerov musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Súd prvej inštancie sa správne zameril na zistenie, či došlo k podstatnej zmene pomerov na strane výživou odkázaných maloletých detí a výživou povinných rodičov od ostatnej úpravy výživného vykonanej rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/19/2021-64 zo dňa 09.09.2021 a podrobne skúmal pomery na strane účastníkov v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a porovnal ich s aktuálnymi pomermi.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu neobstoja odvolacie argumenty otca, že v čase poslednej úpravy výživného (rodičovskou dohodou) bola výška výživného umelo navýšená a určená len s úmyslom vyňať ho ako spoludlžníka z úverovej zmluvy, pričom skutočná dohoda rodičov o výživnom bola na sume 200 Eur na každé z maloletých detí. Argumentácia otca v rámci konania pred súdom prvej inštancie, ako aj v rámci odvolacieho konania naznačovala, že uzavretá rodičovská dohoda v ostatnom konaní, ktorej súčasťou bola okrem dohody na výživnom 400 Eur mesačne na každé z maloletých detí aj dohoda o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a úprava styku, bola v otázke vyživovacej povinnosti len formálna. V konaní o zmene vyživovacej povinnosti ale nie je súd oprávnený preskúmať, či prehodnocovať správnosť predchádzajúceho rozhodnutia o výške výživného, pretože posudzovať správnosť rozhodnutia súdu možno len v odvolacom konaní. Súd rozhodujúci o zmene výživného skúma len, či došlo k podstatnej zmene pomerov oproti predošlej úprave a či táto odôvodňuje novú úpravu výživného. Je zákonnou povinnosťou účastníkov konania úplne a pravdivo opísať skutkové okolnosti potrebné na rozhodnutie, čo vyplýva z § 25 a § 32 CMP. Súd je síce v zmysle § 35 CMP povinný zistiť skutočný stav veci, na jeho zisťovanie má však limitované možnosti a častokrát je v konaní vo veciach starostlivosti o maloletých odkázaný na skutkové tvrdenia a dôkazy predkladané účastníkmi konania, najmä ohľadne ich vzťahov, či pomerov. Ak z vykonaného dokazovania (vrátane iných súdom zadovaných dôkazov v zmysle § 36 CMP) nevyplývajú pochybnosti o ich pravdivosti, súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov. Rodičia maloletých detí sa zhodli (dohodli) v predošlom konaní napokon na takej úprave rodičovských práv a povinností, že maloleté deti budú zverené do osobnej starostlivosti matky, na určení výživného na maloleté deti spolu vo výške 800 Eur mesačne a na rozsahu styku otca s maloletými deťmi. Stanovenie vyživovacej povinnosti a úprava styku sú závislými od formy osobnej starostlivosti o maloleté deti (výlučnej, striedavej, či spoločnej), čo vyplýva z § 24 a § 25 zákona o rodine. Súd schvaľujúci rodičovskú dohodu by preto zrejme pri vedomosti rodičov o ich „internej“ dohode ohľadne „započítavania výživného“ odporujúcej zneniu rodičovskej dohody uzavretej pred súdom ako aj zákonu o rodine takúto rodičovskú dohodu nemohol, resp. nemal schváliť. Práve preto, aby súd nemusel „hádať“, akými úvahami sa súd naposledy upravujúci pomery riadil a aká bola skutočná „vôľa“ účastníkov konania, vychádza pri posudzovaní zmeny pomerov zo skutkového stavu zisteného v predošlom konaní a právneho posúdenia veci vyjadreného v právoplatnom rozhodnutí súdu, ktoré je v zmysle § 2 CMP v spojení s § 219 ods. 4 a § 228 ods. 1 CSP záväzná pre súd aj účastníkov konania.

16. K ďalším odvolacím argumentom otca, že matke stačilo doteraz oveľa nižšie výživné na pokrytie nákladov maloletých detí, pričom naposledy súdom určené výživné na maloleté deti prekračuje ich odôvodnené potreby, nadväzujúc na odsek 14 svojho rozhodnutia, odvolací súd uvádza, že pokiaľ by aj ostatné rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške výživného nebolo vecne správne, napríklad aj z

dôvodu, že by výška výživného na maloleté deti bola určená neprimerane vysoko, súd, rozhodujúci o návrhu rodiča na zmenu takéhoto rozhodnutia, nie je oprávnený naprávať prípadné nedostatky ostatného rozhodnutia súdu o výživnom. Teda aj v prípade, že by dohoda rodičov o rozsahu vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom schválená ostatným rozhodnutím súdu ukladala povinnosť otcovi platiť výživné vyššie, ako bolo v čase jej schvaľovania, potrebné na uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletých detí, súd s odstupom času, po nadobudnutí právoplatnosti takéhoto rozhodnutia, nie je oprávnený na návrh otca takto určené výživné z dôvodu aj prípadnej nesprávnosti jeho určenia prehodnotiť a následne výživné znížiť (R 33/1967).

17. Ďalšie odvolacie námietky otca o jeho príjme, ktoré súd prvej inštancie uvádzal v dôvodoch svojho rozhodnutia – nezohľadňujúc mechanizmus uspokojovania jeho potrieb v zahraničí, započítanie diét do príjmu, sú podľa odvolacieho súdu rovnako nedôvodné: príjem otca podľa potvrdenia jeho zamestnávateľa predstavuje 2 653,52 Eur mesačne za obdobie máj 2022 – máj 2023; zamestnávateľ výšku diét otca vo svojom potvrdení špecifikoval. Diéty sú určené predovšetkým na zabezpečenie základných životných potrieb otca v čase výkonu práce v zahraničí, kedy odvolací súd sa stotožňuje s vyjadrením otca, že tieto slúžia na krytie „nákladnejšieho“ života v zahraničí. Otázka schopnosti a možnosti ušetriť z diét finančné prostriedky je individuálna a nepravidelná. Správne však postupoval súd prvej inštancie, ak pri určení výšky výživného do príjmu otca zohľadnil aj benefity z pracovného pomeru ako sú cestovné náhrady, diéty. V zmysle zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce, sa cestovné náklady síce nepovažujú za súčasť mzdy, no v zmysle koncepcie zákona o rodine sa na strane povinného rodiča skúmajú jeho celkové zárodkové a majetkové pomery. Do príjmu otca zo zamestnania bolo potrebné započítať diéty a poskytnuté finančné náhrady, lebo ide o faktory, ktoré určujú životnú úroveň povinného rodiča. Cestovné náhrady sú síce príjmom otca, slúžiacim na zabezpečenie jeho výdavkov a reprodukciu jeho pracovnej sily počas pracovnej cesty, avšak prispievajú k jeho vyššiemu životnému štandardu, na ktorom majú právo podieľať sa aj jeho maloleté deti.

18. Odvolaciu argumentáciu založil otec tiež na tom, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil jeho možnosti a schopnosti podieľať sa na výživne maloletých detí, pretože nezohľadnil, že mu pribudla vyživovacia povinnosť, hoci na prvom pojednávaní v rámci predbežného právneho názoru vyslovil názor, že by bolo spravodlivé sumu určenú ostatným rozhodnutím súdu, t.j. 800 Eur mesačne, rozdeliť pomerom 40/40/20 medzi všetky jeho vyživovacie povinnosti. Podľa odvolacieho súdu však uvedené tvrdenie otca nezodpovedá odôvodneniu rozsudku, keďže súd prvej inštancie v odsekoch 14 - 16 konštatuje, že narodenie ďalšieho dieťaťa nie je dôvodom, aby sa automaticky znížilo výživné k predchádzajúcim deťom. Teda súd prvej inštancie neuzavrel, že narodenie dieťaťa nepredstavuje zmenu pomerov, len poukázal na to, že zvýšený príjem otca, oproti predchádzajúcemu obdobiu je dostatočný na to, aby uhrádzal stanovené výživné, tak takáto zmena pomerov nezakladá automaticky dôvod na zníženie výživného. Odvolací súd zároveň uvádza, že predbežné právne posúdenie je osobitým komunikačným nástrojom materiálneho vedenia sporu, ktorý prispieva nielen k efektívnosti konania, ale aj k predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a v konečnom dôsledku k naplneniu základných práv strán sporu. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/70/2017 skonštatoval, že „Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Zákon ustanovuje, že účastníci by nemali byť zaskočení možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť k ich preukázaniu dôkazy. Sudcov iný právny názor, než je názor účastníkov konania môže súd účastníkom v priebehu konania oznámiť. Účelom oboznámenia účastníkov konania s tzv. predbežným právnym posúdením veci je zameranie dokazovania na sporné skutočnosti tak, aby sa vyslovený predbežný názor sudcu potvrdil alebo vyvrátil.“ V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/364/2021 má predbežné právne posúdenie svoje miesto „predovšetkým na začiatku konania, no jeho aplikáciu nemožno vylúčiť ani v neskoršom štádiu konania, odvolacie konanie nevynímajúc.“ Cieľom § 181 ods. 2 CSP je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho je jeho cieľom zrýchliť a zjednodušiť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne bezvýznamné. Porušenie uvedeného ustanovenia však nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv. Súd svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci vyjadrí až v samotnom rozhodnutí vo veci.

19. Záverom nemožno opomenúť skutočnosť, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní správne prihliadol aj na vyživovaciu povinnosť, ktorá pribudla otcovi maloletého dieťaťa, s ktorého matkou žije v spoločnej domácnosti a poskytuje mu osobnú starostlivosť. Na druhej strane rovnako vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu pribudla aj matke maloletých detí, s ktorým je matka na rodičovskej dovolenke. Je však potrebné v tomto smere dodať, že pribudnutie vyživovacej povinnosti v danom prípade je takou zmenou pomerov, ktorú otec mohol ovplyvniť (na rozdiel od maloletých detí), a ktorá je, ako správne konštatoval okresný súd, vykompenzovaná nárastom príjmu otca, a teda neopodstatňuje zníženie výživného. Dobrovoľné rozhodnutie otca mať ďalšie dieťa pri vykonaných dokazovaniach preukázaných zvýšených príjmoch oproti ostatnému rozhodnutiu o výške vyživovacej povinnosti, nemôže ísť na úkor výživného pre jeho staršie deti. Správny je názor okresného súdu, že od posledného rozhodnutia súdu nedošlo k zníženiu životnej úrovne otca, ale práve naopak, otec si obstaral nové motorové vozidlo, presťahoval sa z bytu do domu, kedy nie je pre dané konanie podstatné, že obstaranie vozidla je riešené prostredníctvom leasingovej spoločnosti, a ani to, že otec obýva nehnuteľnosť v nájomnom vzťahu.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch a súvisiaci výrok o trovách konania potvrdil ako vecne správne rozhodnutie cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a v podrobnostiach naň opäť i na tomto mieste odkazuje.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

22. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
Podľa § 431 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP, dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP, dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP, v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.